

կենդանին. հոտեռութիւն ալ նոյնպէս կը գրայ, վասն զի անուշադրի կազը հոտեռութեանց մերձեցնելուն պէս գլուխն անդին կը դարձնէ: Կենդանույն շարժումներն ինքնաբերական են վարձանազուրկ չեն, վասն զի երբեմն կը թռչի եւ ճիւղի վրայ կը թափի, բայց միշտ ցած տեղեր կը փնտռուի. եւ մարմնայ մասանց շարժմանց մէջ լիուի ճեղքաշնակութիւն կը ցուցնէ: Սակայն ամբողջն մարդուն վրայ այնպէս ազդեցութիւն կ'ընէ իբր թէ մեզեցի մըն է, որ թէեւ կ'ունենայ սակայն այնչափ կանոնաւոր, որ մարդեր ալք մը կրնայ որոշել բռնելու ուղղութիւնը: Եթէ մեծ բզեզը բոլորովին մէկգի առնուի, առանձինն ուսելու կարողութիւնը կը կորսնցնէ կենդանին, եւ ըստ մասին մէկգի առնելով՝ կ'իմացնէ որ այս կարողութիւնն հասանալիանաբար առջեի բռնելու կարողութիւնն է: Եթէ ուսելիքն կ'որոշէ հասցուի՝ ինքնին կը կլնէ, եւ այս կերպով միայն երբեք կ'ըլլայ մէկ երկու ամիս կենդանին ողջ պահել:

ՔԵԼԵՔԵՐԵՆ ՏԵՄԱՐԱՐԵՆ

Աւստրոյի կայսրն ինչպէս նաեւ կայսերական ընտանիքն դժբախտ արկածն են տեսնել: Վիեննայէ հեռասան էին: Կայսրն զոնթէ երբ ամէկ վեր Պուտսքընզէր, եւ այս օրերս ետ դառնալով անցաւ վերստին իւր գործոց զուլեթը:

Այս տխուր օրերուն յիշատակն մեղմանալէն ետեւ՝ համայնական է անուշաշն ներկայացնել նոյն ընթերցողաց Փր. Յովսէփ կայսրն երէց եղբոր Կարոլու Լուդովիկոս Արքեպիսքոփի մշտեղ աստուկներ: Կար. Լուդովիկոս մնաց է 1833ին Յուլիս 30ին, եւ ճիւղնորական ծառայութեան մէջ քիչ ժամանակի մէջ յառաջանալով հենցագործ զօրաստն արտաւանգ է, եւ թէ Բրուպիոյ եւ թէ Իուսիոյ բանակին մէջ պատուոյ աստիճաններ ընդունած: Գիտութեան եւ գեղարուեստի շատ սէր ունենալով՝ Վիեննայի Գիտութեանց ժեմարանին պատուոյ անդամ ընտրուած է եւ գեղարուեստական շատ ծոծնարկութեանց ինքնավակ եղած: Անցեալ տարի Վիեննայի Գեղարուեստից Արուեստահանդիսին եւ յետոյ Ստորին Աւստրիոյ արուեստից Արուեստահանդիսին ինքնավակ է: Կար. Լուդ. Արքեպիսքոփ շատ ազնիւ քննադրութիւն եւ արտաքոյ կարգի կրօնապետութիւն ունի: —

Հունգարիոյ խորհրդանոցն երկայն բանակօրծներէ ետեւ՝ պատերազմական կարգադրութիւններն Ապրիլ 10ին ամբողջովին ընդունեցան: Դիտալի պաշտօնաւարանն երեք տըր պաշտօնէից ընտրութեանն աւելի զօրացաւ: Նոր պաշտօնեայց են Սաբարի՝ վաճառականութեան, Վէլեթլէ՝ երեսմտից, եւ Սիլաձի՝ արարութեան:

Մամուլայի խնդիրն որ վեց ամէկ վեր գլխաւորաբար զամբողջական ե գիւրմանիս կը զարդեցնէ, ահաւի ղէպքէ մ'տեսնէ վերջնալու վրայ է: Մարտ 16ին Մամուլայի կողմէն սատակ մըրիկ մը յառնելով երեք ամբողջական եւ երկու գերմանական պատերազմականութիւն խորտակեց, եւ նաւամատիւն զօրաց մեծ մասը նաւերու հետ ընկղմեցան: Այս սուղակի վնասն, որ երկու կողման միկոններ արժեք, յորդորեց զամբողջական եւ գիւրմանիս որ Պերլին մասնաժողով զամբողջութեան որդոնարին: Միացեալ Նահանգաց կողմանէ երեք պատգամաւոր Ապրիլ 13ին Պերլին ուղարկեցան: Իսկ Պերլին Գերմանիոյ Կայսրն կողմանէ յանդիմանեցաւ չեղանկար Պիզմարց, Փոս Հոլշթայն եւ Քլաուսէ: Ապրիլ 20ին մո-

ղովն սկսաւ, զահեքեց է հեր. Պիզմարց: Ասով տըր ինչպիսի ալ մասնական Նշանակութիւն մ'առած կ'ըլլայ: Գերմանիոյ պատերազմ պաշտօնեայն Պրոնշար Ապրիլի սկիզբն իրաժարեցաւ, եւ իրեն յաշոր անուանեցաւ Վէրտի զօրավարը: — Կըստի թէ Իտալիոյ թագաւոր Երիսթի հետ Մայիսի մէջեք Պերլին պիտի եղծայ կայսրն փոխադարձ այցելութեան:

Պուլանտէի խնդրին հետգնտէ կը դադրի օրւան խնդիր ըլլալէն: Գաղղիոյ կառավարութիւնը պուլանտէականութեան շարժումն Հասարակապետութեան իբր կենսախոյզը նկատելով՝ որոշեց Հայրենասիրաց Միութեան ղէմ դատ բանալ: Պուլանտէ տեսնելով որ պիտի մերքակալուի եւ իւր գործունէութիւնն արգելուի՝ Ապրիլ 3ին զարտ Պրիւսէ փախաւ եւ իսկ կ'ուզէր մինչեւ Հոկտեմբերի ընտրութիւնները մնալ: Սակայն Բոզզիոյ կառավարութիւնն իրեն ծանուցէ՝ թէ չի կրնար թողուլ որ չէզոք Պրիւսէ կենդանու ըլլայ անոր խողովարար գործունէութեանց եւ եթէ Գաղղիոյ կառավարութիւնը զինք պահանջուի ըլլալ՝ ստիպուած է յանձնել: «Օրուան Արիւն», ինչպէս կ'անուանեն Ազգիոյ լրագրից, շուրջից իւր գործունէութիւնն ետ կ'սկսաւ, եւ իմանալով որ կառավարութիւնը կ'ուզէ զինք արտօսել, Ապրիլ 22ին լոնտոն զնաց: Ձի կրնար վերջնականապէս որոշ ըստել թէ պիտի կարող ըլլայ մինչեւ Հոկտեմբեր իսկ մնալ:

Բարիզի Համաշխարհային Արուեստահանգման պատրաստ է զօրեթէ, եւ Մայիս 6ին հանդիսապէս պիտի բացուի. օտարականաց սկսած են արդէն Բարիզ հոտելը: Հասարակապետութիւնն որոշած է Մայիս 5ին Վերսալի մէջ Յեղափոխութեան տարեկանը կատարել, որ միջոցին մեծ պետութեանց ներկայացուցիչները Բարիզէ պիտի հեռանան:

Իուլանիոյ պաշտօնաւարան Ապրիլի սկիզբն ցանի մ'օրւան ծննդամալն ետեւ իրաժարեցաւ, եւ Մ. Քաթարձիու հազի կարող եղաւ պահպանողական կուսակցութիւն պաշտօնեանց մը կազմել: Բաթարձիու իւր բանաստեղծութեան մէջ ծանուցէ, թէ իւր քաղաքական ուղղութիւնը բոլորովին չէզոք է, եւ եթէ ժամանակին հարկը ստիպէ՝ կ'որոշէ թէ որ կողմէ պիտի է մտնել: — Ապրիլի սկիզբն Իուլանիոյ Գարոլ թագաւորն իւր եղբորդին Փեդրինաւտ իշխանի պաշտօնապէս Իուլանիոյ գահուն ժառանգ հրատարակեց եւ ծանուց պետութեանց:

Սերպիոյ իրաժարեալ Միլան թագաւորն ձգիւնիս եղած միջոցին՝ իմանալով որ Նաթիլի թագաւորն եւ արտօսեալ Միջպէլ Էքսարին Պեկրաստ պիտի զան, փութեթի Սերպիս. բայց կ'ըստի թէ իսկ պիտի ընայ, այլ քանի մ'օրէք Պուտսքընզէր եւ անկէ Բարիզ պիտի անցնի:

Հուլանայի թագաւորն, որ Ապրիլի սկիզբն մահուան դուռը հասած եւ վարքութեան անկարգի հրատարակուած, վերջին ժամանակներն սկսաւ առողջանալ եւ զօրանալ, եւ կ'ըստի թէ Մայիսի մէջ օտար երեքի օգակօնութեան պիտի երթայ: Թագաւորն արու մահանգ չունենալուն՝ Նաւակի Անտոն Դուրան Լուցանդարի Մեծ Դքսութեան օրինաւոր ժառանգն, նոյն միջոցին փութեթ ի Լուցանդարի: Թագաւորին առողջութեան վիճակն անշուշտ թիշ արտօնէ կարող պիտի ըլլալ Հուլանայի անդուռ ղընք լուծուլով տայ:

ՀՐԵՏԵՐԿԻՆ ԵՒ ՊԵՏԵՍԿԻՆՆՈՒ ԽԻՐԵԿԻՆ
Հ. ԲԵՓԵՏԵԼ ԵՒ ՊԵՏԵՐՆԶ

ՎԻԵՆՆԱ, ՄԻԻՐՈՒՆԵՐՆԵ ՏՐԱՐԵՆ (W. HEINRICH)

ԿԱՐՈՂՈՍ ԼՈՒԴՈՎԻԿՈՍ ԱՐԻԴՈՒՔՍ

ԵՐԷՑ ԵՂՐԱՅՐ ՓՐԱՅԿ. ՅՈՎԱԶՓ ԿԱՍՏՅՈՐ